

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nč.); izven Trsta pa po 3 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia štev. 12.

Nova doba v Srbiji.

Velike važnosti za sodbo o sedanjem položaju v Srbiji bi bila — ako je resnična — vest, da so bile govornice o namerovanem proglašenju Mirka črnog. prestolonaslednikom od dvora razstrošene v ta namen, da bi se bila pozornost javnosti odvrnila od resnične namere za proglašenje prestolonaslednikom kraljičinega brata, poročnika Lunjevica. Tudi v denje črnogorskega kneza Nikoleja po dogodkih v Belemgradu, bi kazalo, da se niti od daleč ni mislilo na proglašenje njegovega sina, kneževča Mirka srbskim prestolonaslednikom. Vse to bi torej kazalo, da prevrat v Srbiji ni bil provzročen po protislavanskih motivih. Seveda ni mogoče izreči sedaj že končnoveljavnih sodbe.

Včeraj zjutraj prečitani je bil v skupščini, ki se je sestala v plesni dvorani novega konaka, brzajavni odgovor kralja Petra Karadjordjevića. Poslanci so čitanje kraljevega odgovora pozdravljali z navdušenimi živio kliči.

Razun odposlanstva, ki se odpelje po kralja Petra I. v Ženevo, odpelje se tudi večje odposlanstvo kralju nasproti do Budimpešte. Tega odposlanstva se udeležijo mnogi senatorji, narodni zastopniki, drugi ugledni državljani, ministri Avakumović, Tripković in Genčić ter mitropolit Inocent.

V nasprotju z vestmi iz Belegrada, prihajajo preko Dunaja vesti iz Niša in drugih srbskih pokrajinskih mest, ki zatrjujejo, da po Srbiji ne vlada nikako navdušenje za novega kralja, razun v Belemgradu, o katerem navdušenju pa da se tudi ne more trditi, da prihaja iz srca, marveč ga izsiljuje navzočnost 6000 mož broječe beligradske posadke. Srbski narod da zahteva republiko. V Kragujevcu da je vojaštvo udrl v arsenal in odneslo orodje in streljivo, katero je razdelilo med narod. Vojaki in civilisti so pripravili demonstracije ter vsklikali »Živela svobodna Srbija! Živela republika!« V nekaterih krajih da je došlo do krvavih spopadov.

Berolinska »Vossische Zeitung« trdi, da je bilo v oni usodepolni noči v Belemgradu več oseb ubitih, nego trdijo oficijelna poročila. Pred konakom da je namreč došlo do spopada med vojaštvom in orožništvom in da je na obeh straneh padlo kakih 30 mož.

Kakor smo že včeraj sporočili, je kralj Peter takoj brzajavno sporočil svojo izvolitev ruskemu, avstrijskemu, nemškemu in italijanskemu vladarju. V brzajavki ruskemu carju je kralj Peter povdarjal, da smatra za svojo dolžnost sporočiti svojo izvolitev najprej ruskemu carju, kakor vladarju največje slovenske države.

Car Nikolaj je odposlal kralju Petru sledeči brzajavni odgovor: Jemljem na znanje, da sta Vas senat in skupščina soglasno izvolila srbskim kraljem in izrazjal Vašemu Veličanstvu najiskrenejšo želje za prosep Vaše domovine. Bog naj vam pomore na vsem, kar boste zapričeli na korist vašega naroda. Nikolaj.

Tudi knez Nikolaj črnogorski je kralju Petru brzajavnim potom izrazil najpriskrenejšo čestitke na izvolitvi, spominjajoč se v brzajavki vezi sorodstva in bratskega čustvovanja, ki vlada med Srbijo in Črnogoro in je izrazil nado, da postanejo te vezi vedno tesnejše.

Odposlanstvo, katero se odpelje v Ženevo po kralja Petra, je odšlo svoj odhod na petek, ker se morajo nekateri člani odposlanstva udeležiti razprav odseka, ki razpravlja o spremembah na ustavi iz l. 1888. Te spremembe omejuje se bodo na to, da se ime dinastije Obrenovićev zamenja z imenom dinastije Karadjordjevičev in da se nekatere dispozicije modernizirajo.

Dogodki na Hrvatskem.

O nemirih v varaždinski županiji poročajo se še, da so bili štirje kmeti ubiti, 11 njih pa ranjenih. V Ilkovec blizu Varaždina so kmetje bivšemu ministru Josipoviču, kateri je v budimpeštanski zbornici nedavno temu rekel, da so nemiri na Hrvatskem sama komedija, zapalili gospodarsko poslopje, v katerem je bilo nad 2000 centov sena in slame. Dobro je bilo, da ni bilo vetra, ker bi bila sicer pogorela vsa Josipovičeva poslopja. Na mesto požara prišel je varaždinski veliki župan z velikim številom vojakov. (V Varaždinu je bilo do sedaj že 2000 vojakov, a te dni dospelo so tjakaj iz Maribora še štiri stotnije.) Vojaki so šli po hišah, da bi kmete prisilili na gašenje požara, a isti niso hoteli vstati iz postelj, izgovarjaje se, da bi se tudi njim zažgale hiše, ako bi šli gasiti požar na Josipovičevem posestvu. Niti zvoniti ni hotel nihče v zvonilau bližnje cerkve in niti en kmet ni hotel dati svojega konja, da bi občinsko brizgaljko peljali na kraj požara. Veliki župan je pretil kmetom z naglo sodbo, a isti so mu odgovarjali, naj gasi on sam se svojimi ljudmi, ker gotovo da ne bi prišel ne on ne ostali uradniki na mesto požara, ako bi gorelo poslopje kakega kmeta, a zato, ker gori pri madjaronu Josipoviču, da so vsi madjaroni na nogah.

Naslednjega dne bilo je pri velikem županu posvetovanje madjaronskih prvakov, da-li bi se v županiji proglasila nagla sodba. Madjaroni pa niso prišli do nikakega sklepa, ker jih je potrla vest, da so dosedanji madjaronski poslanci c. k. komornik Halper in brata grofa Kulmer izstopila iz madjaronske stranke in pristopila opoziciji. Govori se, da mislijo še nekateri člani izstopiti iz madjaronske stranke. Poslanec Halper je od velikega župana zahteval, naj odslovi vojake, ki čuvajo njegovo posestvo, ker da se se lah nima ničesar bati, ko je pristopil opoziciji.

Dne 13. t. m. došlo je v Varaždin mnogo kmetov, ker so mislili, da bo mašazadušnica za pokojnega prvaka stranke prava, dr. Ante Starčevića, katere pa ni bilo. Kmeti imeli so narodne kekarde in so po mestu vsklikali »Živila Hrvatska« in »Abzug Hedervary«. Vojaki so z nasajenimi bodali razgnali demonstrante.

V ponedeljek je dobilo uredništvo »Obzora« vladino naredbo, da se izdajanje lista mora zaustaviti za toliko časa, dokler se za list ne postavi drugi odgovorni urednik, ker dr. Marijan Derenčin da ne more biti kakor poslanec odgovorni urednik, ker se brez dovoljenja sabora ne more proti njemu sodno postopati. Vsled tega je odgovorno uredništvo »Obzora« vaprjel Teodor Crnković, urednik »Priatelja Naroda«.

Te dni so zaprli v Zagrebu Banjanina, urednika »Novega Srbobrana«, ker je isti v svojem listu pozival Srbe, naj se sločajo s Hrvati borijo za avtonomijo Banovine. Khuenova vlada je smatrala to za motenje javnega miru in podpihovanje naroda na ustajo, vsled česar je — kakor rečeno — Banjanina zaprla. Seveda, ako bi srbski listi ščuvali Srbe proti Hrvatom in Hrvatje proti Srbom, bi Khuenova vlada ne imela nič proti temu, pač pa zapira urednike listov, ki pozivajo skupni hrvatski in srbski narod na obrambo proti požrešnemu Madjaru!

V naše uredništvo je prišel danes neki hrvatski delavec, ki je te dni došel iz Zagreba in ta nam je zatrjeval, da se tam ponavljajo demonstracije. Vesti o neštevilnih zaprtih in ranjenih da popolnoma odgovarjajo resnici. Te dni vršile so se v Karlovcu velike demonstracije in so demonstranti na tsmošjem kolodvoru razbili vse šipe in pobili vse, kar so našli v prostorih kolodvora, madjarske

napiso so vse uničili. Ko je na lice mesta došlo vojaštvo, bile so demonstracije že končane. V Zaprešiću — zatrjeval nam je mož — da so razven Pasarića ubili vojaki tudi nekega Kunsteke, katerega je orožnik prebodel z bajonetom. Nadalje nam je pripovedoval, da je bil celih 7 let kakor strojevodja v službi na ogrskih državnih železnicah, a da je moral pred dvema letoma to službo zapustiti, ker je stanje hrvatskih delavcev na državnih železnicah po Hrvatski neznosno; šikanira se jih na vse možne načine, da morajo slednjič zapustiti svoje službe in dati prostora Madjarom. Mož je prišel v Trst, da bi ga vsprejeli v službo na tukajšnjih železnicah, a niti tu ni mogel dobiti službe, vsled česar mora iti dalje s trebuchom za kruhom. Ker je mož brez brez vseh sredstev, naprošena so nasmiljena slovenska srca, da bi mu kak mal dar poslala v tukajšnje »Delavsko podporno društvo« (ulica Molin piccolo št. 1, I. n.)

Danes se je v Zagrebu otvorilo zasedanje hrvatskega sabora. Gorenje (staro) mesto, kjer se nahaja banska palača in palača sabora, je popolnoma obkoljeno po vojaštvu. Opozicija je sklenila, da se bo posluževala najskrajnejih sredstev.

Politični pregled.

V Trstu, 17. junija 1903.

Precej občutno nezgodo je doživel ponosni naš gospod ministerski predsednik dr. Koerber v včerajšnji seji negodbenega odseka. Posl. dr. Lecher je stavil namreč predlog, naj vlada predloži vse spise, ki se tičejo dogovora o železniških tarifih z ogrsko vlado. Temu predlogu se je železniški minister upr najodločneje in je zatrdil, da so se ti dogovori vršili ustmeno in le na zvršetku da se je sestavil zapisnik. Na to je odgovoril posl. Ellenbogen, da ustmeni dogovori nikakor niso obvezni za sedanjo ogrsko vlado, še manj pa za njeno naslednico. Tudi gospod Koerber se je upr Lecherjevemu predlogu, češ, da se njegovim besedam mora yerovati, ker vsa njegova minolost da priča, da je on vsikdar le resnico govoril. Vzlic tej, z vidno nevoljo podani izjavi je bil Lecherjev predlog vaprjet z 22 proti 7 glasov, vsled česar je dr. Koerber jezno zbežal iz seje. Člani odseka so protestirali proti Koerberjevi izjavi; stari večni mešetar vsake vlade, poslanec Jaworski, je mešetaril tudi ob tej priliki, a brez vpeha.

Ministerska kriza na Ogrskem.

Včeraj smo rekli na tem mestu, da so ministarstvo Szell šteti dnevi, da si nismo še vedeli, da li je formalno že podal svojo ostavko. Faktično pa je bila v istem hipu demisija Szellova dovršen čin, o katerem je gospod Szell že včeraj obvestil ogrsko poslansko zbornico.

Szellovi računi za udušenje obstrukcije so se izjalovili popolnoma. Ni hotel aktivno nastopiti proti opoziciji, ampak računal je, da se se svojim rogoviljenjem obrabi sama. Ali prišlo je temeljito drugače: opozicija se ni obrabila, pač pa se je obrabila politika gospoda Szella samega in zašel je v sotesko, iz katere ni druga izhoda, nego — demisija.

Najsigurneje znamenje, da gospod Szell ne more iz zagate, v katero se je zapel se svojo zgrešeno taktiko, je bilo dejstvo, da je monarh pozval k sebi na poročanje razne ličnosti. Kajti, čim monarhu ne zadoščajo informacije od strani moža, ki je na oblasti, je to sigurno znamenje, da ta mož ne uživa več zaupanja krone in da je torej odpal jedren glavnih predpogojev, na katere se opira obstanek vlade. Da Szell res ni užival več — vsaj v zadostni meri ne — je pripoznal tudi on sam v svoji izjavi, ki jo je podal včeraj v zbornici. Izrečno je namreč navel

kakor vzrok svoji demisiji dejstvo, da glede principa in metode njegove politike ni več med vsemi faktorji tistega soglasja, ki je potrebno za izvajanje te politike. A tu je gotovo mislil v prvi vrsti na tisti faktor, ki je krona, a poleg tega je brzkone hotel tudi povdariti, da mu tudi drugi istotako važni faktor, vladna večina, ne sledi več z zaupanjem.

Naslednikom Szellovim je baje določen Štefan Tisza. Isti je menda že dobil nalog za sestavo novega ministerstva. To ime izključuje nade, da bi za narodnosti na Ogrskem v dogledni bodočnosti napočili milejši dnevi. Grof Tisza je sin tistega moža, ki je bil inicijator sedanjega lažiliberalizma na Ogrskem. Kaj je ta liberalizem, to vemo vsi. To je zistem groze za nemadjarske narodnosti. In sin je veren dedič političnega programa svojega očeta. Kako je mož disponiran nasproti nemadjarskim narodnostim, o tem nam govori dejstvo, da že sedaj, ko se še ni prav lotil dela za sestavo novega kabineta, daja razglašati, da ban Khuen Hedervary, ta tip oblastnosti, samovolje, nasilja in nezakonitosti, ostane na svojem mestu. Narodnosti na Ogrskem naj se torej le pripravijo na nadaljevanje dobe krutih persekucij.

Dunajski listi, ki so v intimnih odnosjih do »liberalnih« krogov na Ogrskem, pa zatrjajo, da bo grof Tisza mož odločnega nastopa proti opoziciji. Toda isti dunajski listi so jako skeptični v svoji sodbi in izražajo že sedaj svoje dvome na tem, da bi se nasilju Tisze posrečilo to, kar se ni hotelo posrečiti »pasivni rezistencije« g. Szella.

Volitve v nemški državni zbor.

— Včeraj je bil prvi dan velike borbe. — A dogodek dneva je vspeh nemške socialne demokracije v glavnem mestu Nemčije, v Berlinu. — Ohranili so vse štiri dosedanje mandate, priborili enega na novo in za enega pridejo v ožjo volitev. A tudi vesti iz provincije poročajo o sličnih sijajnih vpehah nemške socialne demokracije. Do danes zjutraj ob 8^{1/2} uri so bili znani rezultati 256 volitev. Največe število definitivno izvoljenih so dosegli socialni demokratje. Izvoljenih jih je namreč 50, v ožjo volitev pa pride 96 socialno demokratiških kandidatov na 130 potrebnih ožjih volitev. — Dosedaj je imela socialna demokracija v nemškem državnem zboru 58 zastopnikov, a dosedaj, že prvi dan, je definitivno zmagala s 50 kandidati. Ni dvomiti skoraj več, da bo to poleg katoliškega centra najmočnejša skupina.

Po našem mnenju se ima socialna demokracija na Nemškem dvem okolnostim posebno zahvaliti na tolikih vpehah. V prvo ima sposobne in visoko naobražene voditelje, ki se — otresli se utopistiškega ekskluzivizma — znajo prilagodjati modernim potrebam časa in znajo poštevat čustvovanje naroda in s tem pridobivati njega zaupanje. Po našem mnenju vsaj — ker konkretnih podatkov nimamo še pred seboj — ni glasovalo za socialno demokratične kandidate samo organizirano delavstvo, ampak so glasovali tudi drugi stanovi.

Druga okolnost, ki nam pojašnjuje vspehe socialne demokracije, je — zgovorni cesar Viljelm. Kar je on počenjal proti socialni demokraciji, in pa izrazi — Gesindel, vaterlandsloses Gesindel, poberejo naj se iz domovine itd. itd. — to je moralo ogorčati vsakogar, ki se ne zvija v prahu bizantinstva in v nižavah duha blapčevskega. Niti vladarja absolutistične države ni dostojno, ako sam in takim odurnim načinom nastopa javno kakor politični agitator proti gotovim strankam ali razredom prebivalstva. V konstitucionalni državi je pa tako nastopanje jedno

stavno nečuvano. Degeneriran bi moral biti narod, ako ne bi iskal primerne prilike za reakcijo na tako postopanje. Nič ni čudno torej, ako je nemška javnost, v kolikor je zavzeta za svobodno in od najvišjega mesta doli neovirano valovanje političnega življenja in za svobodno uveljavljanje političnih prepričanj, nekako instinktivno iskala v socialni demokraciji odpora proti — avtokratstvu. Vsepihi socialne demokracije na volitvah v nemški državni zbor je smatrati torej tudi kakor odgovor na politično-agitatorične skoke cesarja Viljema. In to daje tem vspehom velik politični pomen. Mejtem namreč, ko se ta preko vse meje samosvestni mož čuti že nekakega rimskega imperatorja nad vsemi deli sveta, pa govore dogodki, da so v njega lastni državi jeli staviti mejenjegovemu nadčloveškemu imperatorstvu.

Tržaške vesti.

Imenovanje. Predsedništvo finančnega ravnateljstva v Trstu je imenovalo višega respicijenta finančne straže, Petra Vidulich, carinariniskim prejemnikom v XI. plačilnem razredu.

Vpisovanje v državno ljudsko šolo v ulici Fontana za šolsko leto 1903—1904 se bo vršilo dne 6., 7., 8., 9., 10 in 11. julija od 2. do 3. ure popoldne. Prinesiti je seboj rojstni list in spričevali o stavljenih kozicah in o zdravju na očeh. Z otroci morajo priti stariši ali njihovi namestniki. Vhod za dečke je v ulici Fontana, za deklice pa v ulici S. Francesco. Te dni bodo zabeleženi vsi aspiranti, zato je vseeno, katerega dne se kdo vpiše. Definitivni sklep se prijavi pismeno do 20. julija.

Nesramnim obrekovalcem. Prejeli smo: Kakor o vsaki možni priliki, tako je tudi sedaj ob priliki groznega umora pok. srbske kraljeve dvojice: Židje in njihovi zavezniki mečejo kar največ možno blata na Srbe. In to seveda jedino zato, ker so Srbi — Slovani! V svoji črni duši si ti vrage izmišljajo vsa možna in nemožna grozodejstva in s peklensko zlobnostjo vpletajo v resnico neresnico ter vekšajo dejstva z izmišljotinami svoje infernalne domišljije v ta namen, da prikazujejo Slované v luči barbarov!

Ob strani teh slovanožrevec stoji na prvem mestu slovanski poturice — odpadniki ala Vrh in drugovi, ki v svoji nesramnosti prekašajo celo iste Žide same!

Ta druhal opisuje umorstvo na srbskem dvoru na način, da bi oni, ki slepo verujejo tem umazanem, morali misliti, da so v Srbiji sami kanibali — ako ne še kaj hujega!

Tem nasprotnikom vsega, kar je slovanško, ni dovolj, da so opisali grozno umorstvo kakor smo to storili tudi mi Slovani; ne, oni napihujejo stvar in sicer namenoma in to iz dveh uzrokov. Prvi je ta, ker si ti »civiliziranci« žele, da bi evropske države posegale v notranje srbske stvari in tako uničile slovansko državo. Drugi vzrok pa je ta, da imajo milijenci teh naših »kulturosovc« iz blažene Italije malone vsa umorstva vladarjev in glavarjev držav na svoji vesti. — Te črne duše računajo sedaj, da je primeren čas za to, da svoje lastne madeže operejo v krvi nesrečne srbske kraljeve dvojice.

Mi smo se zgražali vselej, ko je italijanski nož ali krogla zadela kako vladajočo osebo.

In naše človeško čutstvo se je vpenjalo v ogorčenju posebnost sedaj, ko je takov lopov zavratno zasadel ostrino svojega noža v srce nedolžne in šibke žene, ki se ni nikdar umešavala v politične homatije in torej tudi ni dala povoda za takov atentat: ko je taki lopov zavratno umoril cesarico Elizabeto. A zgražamo se tudi na grozodejstvu, dovršenem v Belemgradu! Ona druhal pa bljuje še le sedaj svoj srd, ko treba sramotiti — Slovanstvo!

Iz pred porotnega sodišča. Razprava proti Gvidu Salvatorju Cameriniju se je zaključila tako-le:

V nadaljevanju razprave je sodni dvor predlagal porotnikom štiri glavna vprašanja. Prvo, drugo in peto vprašanje se tičejo goljufije v škodo tvrdke Boiful in Marselju, tretje vprašanje se tiče goljufije v škodo tvrdke Carlo della Vela in četrto vprašanje goljufije v škodo tvrdke Braća Kernalić.

Branitelj je predlagal še eno eventualno vprašanje, katero naj, mesto prevare, obsega bankerot. Zastopnik državnega pravnictva se je temu protivil in sodni dvor je odbil braniteljev predlog.

Zatem je začel zastopnik državnega pravnictva, ki je utemeljeval obtožbo in trdil, da so dejanja, radi katerih je Camerinij in da jih je toženec tudi počel s premišljenim namenom, da ogoljufa oškodovane tvrdke, da se namreč okoristi na njih škodo.

Za njim je govoril branitelj, ki je z živahno besedo pobijal obtožbo in utemeljevanje, ki jej je dal zastopnik obtožbe. Govornik je dokazoval, da se njegovega branjenca ne more na nikak način tožiti, a še manje obsoditi radi zločina goljufije, kajti tega zločina ni v nobenem dejanju Camerinija. Camerinij da je čisto navaden dolžnik proti tvrdkam, katere hočeta obtožnica in državno pravnictvo po sili prikazati porotnikom kakor žrtve Camerinijeve premišljene goljufije. Branitelj je priporočal porotnikom, da odgovore zanikalno na vsa stavljena jim vprašanja.

Slednjič je predsednik sodnega dvora reasumiral v kratkih potezah vsa stvar.

Na to so imeli porotniki v svoji sobi celo uro dolgo posvetovanje. Slednjič so se vrnili v dvorano ter proglasili pravorek, s katerim so zanikali prvo vprašanje s 7 glasovi proti 5, potrdili pa drugo z 11 glasovi proti enemu, zanikali tretje z 11 glasovi proti enemu, ter potrdili četrto z 9 glasovi proti 3, in peto z vsemi 12 glasovi.

Na podlagi tega pravoreka je sodni dvor obsodil Camerinija na 18 mesecev težke ječe, poostrene s postom vsake tri mesece, in v plačilo 812 K tvrdki Boiful in 1218 K tvrdki Braća Kernalić.

Danes se je vršila kazenska razprava proti 24 letnemu Rudolfu Marečk-u, godecu, rojenemu v Rozberiču in pristojnemu občini Mokrovous v okraju Kraljevega gradca v Češki, radi zločina ubojstva.

Predsedoval je sodnemu dvoru sodn. sv. Pederzoli, sodnika sta bila svetovaleca Cafazura in Apollonio; državno pravnictvo je zastopal dr. Pangrazi. Branitelj je bil odvetnik dr. Breitner.

Obtožnica toži Marečko, da je dne 6. januarja 1903 v Solunu, zvečer mej nekim koncertom, na katerem je sodeloval kakor godec, udaril se stolom po glavi drugega godes, nekega Josipa Urbana, kateri je naslednji dan vesled dobljenega udarca umrl, torej radi zločina ubojstva po § 140 k. z., kaznjivega po § 142 istega zakona.

Toženec, ki je jako čedno, skoraj elegantno oblečen, govori le slabo italijanski in se poslužuje večinoma nemškega jezika. Predsednik je prevajal sproti na laški jezik vse, kar je toženec izpovedal v nemškem jeziku. Toženec je priznal, da je Urbana udaril po glavi, toda Urban da ga je prej tako dolgo nadlegoval ter ga na vse načine psoval, da je on slednjič izgubil potrpljenje in razum.

Na predsednikovo vprašanje, zakaj da ga je Urban nadlegoval in psoval, je pripovedoval toženec, da je bilo mej njim in Urbanom neko navskrižje radi dveh žensk njegovih sorojakinj, kateri je bil Urban o svojem času razžalil. Ženski sti se bili pritožili Marečku radi te razžalitve. On je ženskama priporočil, naj se pritožiti na konzulat in oni dve sti res storili to. Urban je bil na to poklican na konzulat, a ker je potem izvedel, da je Mareček nasvetoval ženskama ta korak, je začel tega črtiti ter ga je ob vsaki priliki nadlegoval in razžalil.

Na večer dne 6. januarja tega leta je Mareček sodeloval kakor godec na koncertu v »Grand Hotel« v Solunu. Urban, ki je bil vodja druge godske družbe, je bil v dvorani kakor slušatelj. Naenkrat, ko je godba dovršila neki komad, je Urban zaklical Marečku: »Čakaj pes, zdaj ti dam!«

Mareček je vstal ter šel ven iz dvorane na dvorišče, a Urban mu je sledil in ga je tu še dalje psoval.

Ko se je Mareček vrnil v dvorano, in ga Urban še ni hotel pustiti v miru, tedaj je on izgubil potrpljenje in razum, pograbil je stol, ki je bil poleg njega, ter udaril njim Urbana po glavi.

Na predsednikovo vprašanje, da-li obžaluje, kar je storil, se je Mareček razgrel in pravil, da ko bi mogel vzeti Urbana iz groba in mu udahniti svojo lastno dušo, mu dati svoje lastno življenje in mesto njega leči v grob, bi on takoj storil to. V vsem življenju ni storil nikomur nič slabega, a sedaj naenkrat, vesled te nesreče, si ima očitati,

da je ubil človeka, je izgubil svobodo, zapravlil bodočnost in užalil svoje drage roditelje, tako, da mu mati morda vesled žalosti umira.

Anton Fischer, kapelnik, pod katerim je deloval Mareček, priča pismeno. Predsednik je dal prečitati njegovo pričanje, iz katerega je posneti, da je Urban tisti večer res nadlegoval in psoval Marečka skozi celi dve dolgi uri, ne da bi bil Mareček reagiral. O psovkih ne more povedati, kakšne so bile, kajti Urban, ki je bil tudi Čeh, je Marečka psoval v češkem jeziku, katerega on ne ume. Slednjič je Mareček izgubil potrpljenje, je vstal, pograbil stol ter z njim vdaril Urbana po glavi.

Nadalje da je Mareček isti večer izpil kakih 5 kupic vina in dva čaja ter da je bil nekoliko opit, a vendar popolnoma v posesti razuma.

Prečitani so nadalje pismeno pričanje raznih prič, mej temi Ivana Fischerja, brata Antona Fischerja in Marije Urban, vdove ubitega, ki je bila tisti večer se svojim možem v »Grand Hotelu«. Tudi ona priznava, da je nje mož, takoj ko je vstopil v koncertno dvorano, pokazal njej s prstom Marečka, rekši: »Glej, ta je tisti, ki nam je v Solunu provzročil že mnogo sitnosti!«

Predsednik je dal slednjič prečitati razne listine, mej temi izvestje zdravnika, ki je Urbana prvi preiskal in ki pravi, da rana kakor taka ni bila nevarna, da kost ni bila ranjena ter da je bila smrt provzročena le po veliki izgubi krvi; in pa policijsko, ali prav za prav konzulatsko informacijo iz Soluna, katere govori jako ugodno za toženca, dočim pravi o Urbanu, da je rad papival.

Zatem sta bila zaslišana zdravniško zaprisežena izvedenca, dr. Xidias in dr. Veronese, katere sta istotako mnenja, da je Urban umrl vesled notranjega krvavenja, da mu je namreč počila mala žilica v glavi in da mu je vesled tega kri zalila možgane. Rana sama na sebi da ni bila nevarna, in tudi vdarec se stolom bi ne bil provzročil razpočenja žile, ako bi ne bila žila bolj napeta vesled tega, ker je bil Urban nekoliko opit.

Branitelj je predlagal sodnemu dvoru, da poleg glavnega vprašanja, tičočega se zločina ubojstva, formulira tudi vprašanje, katero naj upošteva dejstvo, da je toženec udaril Urbana v hipu, ko ni bil v popolni posesti svojega razuma.

Ob 11. uri se je prekinila razprava za pol ure.

V nadaljevanju razprave je sodni dvor predlagal porotnikom, odbivši braniteljev predlog, eno samo glavno vprašanje, in sicer je-li toženec kriv dejstva, da je Josipa Urbana udaril se stolom po glavi, ne z namenom, da bi istega usmrtil, temuč z drugim sovražnim namenom, in da je s tem provzročil smrt imenovanega Urbana?

Na to je izustil zastopnik državnega pravnictva svoj govor, s katerim je utemeljeval obtožbo. Pravi, da porotniki morajo vpoštevati dejstvo, da je Mareček udaril Urbana in mu s tem udarcem neposredno zadal smrt, samo radi psovka, s katerimi ga je Urban nadlegoval in žalil, a tudi to, da so bile vse te psovke izrečene v češkem jeziku, katerega ni razumel nikdo pričujočih, izvea njihju dveh. Ako bi bil hotel Urban Marečka izpostavljati javnemu zasmehovanju in zasmehovanju, rabil bi bil v to svrhu nemški jezik, katerega je bil zmožen in katerega so umeli vsi Marečkovi tovariši in tudi mnogi poslušalci. Priznava tudi on, da je bil toženec po Urbanovih psovkah provociran, a vendar bi ne bil smel reagirati na tako grozen način. Priporoča slednjič porotnikom, naj ne puste nekažnjene Marečkovega zločina, kajti, ako se Marečka ne kaznuje, ako zakon ne maščuje Urbanove smrti, bo smel jutri vsak človek ubiti družega radi ene same jednostavne psovke. — Dr. Breitner, toženčev branitelj, je pričel svoj govor, rekoč, da je njegova naloga mnogo lažja, nego ona državnega pravnictva, kajti vse govori v prilog njegovemu branjenec. Dokazuje, da toženec ni udaril Urbana se sovražnim namenom, kakor hoče obtožba in kakor trdi državno pravnictvo, ampak udaril ga je le z namenom in v svrhu, da se reši nadaljnega nadlegovanja. Branitelj je priporočal porotnikom svojega branjenca ter je zaključil svoj govor izražuj prepričanje, da porotniki ne bodo hoteli razdejati bodočnost mladega človeka, ki je le po nesreči in brez svoje volje udaril človeka, a se ne ve, da li je umrl vesled udarca.

Zastopnik obtožbe je skušal uničiti utis,

ki so ga napravila izvajanja braniteljeva, ali posledaji je zopet izpodbijal tožiteljeve argumentacije.

Branitelj je menil, da bi mogli iskati človeka, ki bi po celi dve uri mirno prenašal žaljenje in psovanje, ne da bi sledajič reagiral.

Po kratkem resumé-ju predsednika so se porotniki umaknili na posvetovanje, ki je trajalo kake pol ure. Njihov pravorek se je glasil enoglasno, da obtoženec ni kriv. Ta posledaji je bil takoj izpuščen na svobodo.

Zahvala. Podpisana se čutim dolžno, da se javno zahvalim onemu nepoznanemu gospodu, ki se je sedaj, ko sem uboga vdova in brez nikakega zaslužka, spomnil na-me ter mi podaril in pustil v posojilnici znesek 32 K 50 stotink.

Ivana vd. Franetič.

Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« v Trstu vabi na vrtno veselico, ki jo preredi v nedeljo, dne 21. junija 1903. na vrtu šole družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu (ulica Giuliani št. 28.) s petjem, godbo, šaljivo tombolo itd. — Vspored: 1. Jenko: »Naprej«, godba. 2. Tuček: »Sinfonija«, godba. 3. Garbič: »Zagrebu«, možki zbor. 4. Parma: »Gorenjski pozdrav«, godba. 5. Premrl: »Z glasnim šumom«, mešan zbor. 6. Bendl: »Križaci na morju«, godba. 7. Deklamacija. 8. Kramer: »Venček narodnih pesmi«, godba. 9. Stegnar: »Plemstvo«, možki zbor. 10. H. Volarič: »Zvezdica«, godba. 11. Šaljiva tombola. 12. Zaek: »Štiriska ura«, godba. 13. Brajša: »Istrski sokolovi«, možki zbor. 14. Zajc: »Zrinski«, godba. 15. Umetalni ognji. 16. Svobodna zabava, med katero svira godba. — Začetek ob 5. uri popoldne. — Med pevsкими točkami bo svirala godba pod vodstvom gosp. Wagnerja. — Umetalne ognje bo prižigal pirotehnik gospod Zobec. — Ustopnina za osebo 40 stot. (20 nvč.) Otroci do 12. leta spramljeni od starišev, so vstopnine prosti.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti nabralo se je v nedeljo dne 14. t. m. v »Narodnem domu« v Barkovljah 5 K.

Ženski podružnici sv. Cirila in Metodija v Rojanu je pristopila na novo gospica Ema Klavora.

Istaj podružnici so nabrale gospice Pertotove v veseli družbi v Bazovici 6 kron 64 st. Lepa hvala darovalcem in nabiralkam.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je podaril g. Škrl, trgovec pri sv. Ivanu 20 K kakor čisti dobiček prodanih štrukljev ob otvoritvi narodnega doma pri sv. Ivanu.

Prodajale so sledeče gospice: K. Škrl, V. Godina, I. Sosič, M. Marc, A. Gerdol, M. Švab, I. Valič, P. Vitez, I. Negode ter gospodične in gospodič g. Mikelucija. Srčna hvala g. darovatelju in gg. prodajalkam!

Na otvoritveni slavnosti »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu so preplačili vstopnino sledeči gospodje:

Sila 3 K, Zafret 80 st., Zelen 60 st., I. Rebek 1 K 60 st., N. S. 60 st., Lenček 60 st., Valetič 60, Karol Delkot 1 K 60 st. — Za kar jim izreka najsrčnejšo zahvalo Veselični odsek »Narod. doma«.

Pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku vabi na vrtno veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 21. junija 1903. na vrtu gostilne gosp. Dragotina Starec (Marangon). Vspored priobčimo jutri.

Vstopnina na veselico 40 st. za osebo, sedeži I. reda 40 stot., II. reda 20 stot. K plesu za gospode 2 K, za gospice 40 stot. Začetek veselice točno ob 5. uri popoldne. V slušaju slabega vremena preloži se veselica na prihodnjo nedeljo dne 28. t. m.

Opozarjamo pa, da k plesu bodo imeli pristop le vabljeni.

Združenje tržaških delavcev na izkreevanju parnikov imelo bo danes ob 7½ uri zvečer v Mallyjevi dvorani (Via Torrente 16) ustanovni občni zbor, se sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Poročilo odbora o dosejanjem delovanju. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 18. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vesled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Montecuoco 17, hišna oprava; trg Barriera vecchia 6, oprema v zalogi; ulica Farneto 42, oprema v zalogi; ulica Vicolo cieco, plošče in steklene šipe; ulica Malcanton 13, hišna oprava; ulica Barriera

vechia 2 in ulica Areata, stroj; ulica Barriera vecchia 12, čevlji in razno; ulica Ponziana 22, hišna oprava; v Sv. M. M. zgor. 203, 22 konjev in 8 vozov.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 17.2, ob 2. uri popoldne 22.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758.4. — Danes plima ob 3.17 predp. in ob 3.37 pop.; oseka ob 9.1 popoldne in ob 10.37 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Veselia v Herpelji.** (Dopis). Vse jutro minole nedelje je grozilo vreme z dežjem; a tudi popoldne ni bilo mnogo boljše.

O poludne smo brzojavno obvestili tržaško »Kolo«, da je veselica v Herpeljah radi slabega vremena odložena.

Odbor »Kola« pa je odgovoril, da vseeno izleti v Herpelje. Mnogo tržaških izletnikov je seveda radi neugodnega vremena izostalo, no vendar se jih je zbralo pa stotin, ki so izleteli v Herpelje.

Tržaški izletniki s »Kolo« na čelu so korakali od kolodvora proti Kozini, kjer jih je pričakovalo pevsko društvo »Jurčič« se zastavo. Po kratkem pozdravu oziroma odzdravu predsednikov, in potem, ko sta se pozdravili zastavi, smo skupno odkarakali proti Herpeljam.

Takoj pod Kozino sta nas pričakovala društvo »Zvezda« in »Čitalnica« iz Brezovice — ta zadnja se krasno društveno zastavo.

Gospod predsednik »Zvezde« je v kratkih prisrčnih besedah pozdravil »Kolo« in »Jurčiča«. Gosp. predsednik »Kola« je izrekel zahvalo v imenu obeh došlih društev. — Za tem je gosp. Kastelic, predsednik »Čitalnice« iz Brezovice (vidno ganjen), pozdravil došlece in še posebno »Kolaše«, ki da ne zamujajo nobene prilike, ko treba vzbujati narodni žut med brati v mestu in na deželi.

Tudi temu gospodu se je zahvalil predsednik »Kola«, g. Kamušič. — Godba je zaigrala »Naprej«.

Za godbo je, na občo željo, korakalo »Kolo« in za tem ostala narodna društva. Na prostoru, prirejenem za veselico, ki pa ni bil preveč primeren, so ob odru postavili društvene zastave in odložili nepotrebni, ter si, kedor je hotel, namočili — suba grla. Nekoliko po določeni uri je nastopila »Zvezda« in za njo ostala pevska društva, po vsopredu.

Petja ne bom ocenjeval, ker se na odprtem ne more prav soditi petja. Rečem samo, da so vsa pevska društva pela s precejšnjo natančnostjo, le pevke so bile, izvzemši »Kolašice«, nekoliko v strahu, kar pa je več nego naravno ob takih prvih nastopih.

Te pevske moči so namreč večinoma nove, kakor so tudi tamošnja pevska društva še povsem mlada. Ali to moremo zgotoviti že danes, da se bo stvar lepo razvijala, ako bo vestrajnosti in ljubezni.

Prvaki v Herpeljah in v tamošnji okolici naj nam ne štejejo v zlo par odkritosrčnih besedi. Saj so govornice iz najboljšega namena.

Udeležba na veselici sami ni bila tolika od strani domačega ljudstva, kakor bi bilo želeli. Tudi prave pozornosti ni bilo. Ali tudi to je naravno. Ljudstvo v teh krajih še ni zrelo. Tu treba orati ledino. Ravno zato pa je bilo pogrešeno, da se je vstopnina previzoko določila. V takih krajih treba privabljaliti ljudi, s previsokimi vstopninami se jih pa odganja. Prvaki naj bi uvaževali to o bodočih prilikah.

Po dovršenem vsopredu (o igri ne morem poročati, ker je nisem imel prilike videti) je odišlo »Kolo« (potem, ko so skupno zapeli »Iz bratskog« in »Uboj«), na določene mu gostilniške prostore, kjer je zapelo par zborov. Mladina pa se je vrtela na plešišču. — Ob četrtno devet je tržaško »Kolo« odkorakalo na kolodvor.

Na veselici smo opazili več gg. učiteljev, g. dr. Červarja iz Pazina, g. prav. Šaplo iz Ajdovščine in več druge gospole.

Tržaško »Kolo« je s tem izletom zopet dokazalo, kako resno smatra svojo nalogo za širjenje narodne zavesti notri med narodom samim. Hvala mu, prisrčna hvala! Naj se vzgledujejo na njem druga društva! Tako treba!

Končno še iskreno besedo prvakom in rodoljubom v Herpeljah, Kozini in okolici. Začetek je skromen, ali — storjen je. Podlaga je postavljena. Sedaj treba le pridno dalje zidati. Ne plašite se truda! Pogoji so dani za lep napredek. Iz vsacega in tudi najskromnejega začetka morejo vzrasti — ako so dani pogoji — najdivnejši vspehi. Na delo torej, na vestrajno delo! Vspehi gotovo ne izostanejo. Vsem onim pa, ki so se in se trudijo, da so položili temelje: hvala in čast!

× **Javni kmetijski shod v sv. Križu na Vipavskem** bo dne 21. junija t. l. ob 3. uri pop. na šolskem dvorišču (ob slabem vremenu pa v šoli).

Na shodu bo predaval gosp. Anton Štrekelj, potovalni učitelj kmetijstva: 1. Poprimimo se živinoreje. 2. Poletno trtno oskrbovanje.

Po predavanju bo odgovarjal g. poročevalec na različna vprašanja, ki jih bo lahko stavil vsakdo.

Vesti iz Kranjske.

* **Operno šolo za zbor** otvori dramskiško društvo v Ljubljani, čim se oglasi zadostno število takih pevcev in pevk, ki nimajo še dovolj glasbene naobrazbe. Po dovršenem pouku se bodo pevcovi in pevke angaževale za zbor slovenske opere.

* **Naša letovišča.** (Dopis s Kranjskega). Vreme je letos nenavadno hladno. Ali ni dvoma, da skoro pritiče vročina in s tem pride čas, ko oni, ki imajo sredstva za to, začnejo misliti, kam se jim bo umakniti izmed razbeljenega mestnega zidovja.

Slovenec ne treba mnogo razmišljati, ni jim treba misliti na bogate kraje v tujini. Zadovoljstvom mora navdajati vsakega Slovenca, da ima naša slovenska domovina toliko naravnih lepot, toliko divnih krajev, katere je božja roka blagoslovila z vsemi udobnostmi, ki jih išče letoviščaik. Tu v naši deželi kranjski je raj ob bleškem jezeru, je lepi Kamnik s svojim svežim zdravim zrakom in izbornu urejenim zdraviliščem, je cela vrsta lepih romantičnih krajev po vsem Gorenjskem. A danes bi opozoril jaz na lepi kraj, ki je morda še premalo za našim letovišnikom, izlasti onim iz obmejnih pokrajin — na naše lepe Medvode, ki postane gotovo pravi Eldorado za one, ki v vročem poletnem času iščejo zatišja, kjer bi se mogli odpohiti v zdravem in čistem hladu od vsakodnevnega truda. Zrak in voda sta tu čista, okolica je divna, da nudi obilo prilike za najprijetnejše izlete, a poleg tega leže Medvode le dve železnični postaji od glavnega mesta in imajo ugodne železniške zveze z lepimi kraji po Gorenjski. A vrhu vsega tega se je našel poljeten mož, odličen rodoljub, veleposestnik Jare, ki je z velikimi žrtvami poskrbel za vse udobnosti letovišnikom. Priredil je krasna, zračna in z vsem potrebnim bogato oskrbljena stanovanja, tako, da letovišnikom ne treba jemati seboj ničesar drugega, nego obleko. Vsa hišna in posteljna oprava je popolnoma nova. Dobi-vajo se cela stanovanja ali tudi posamične sobe. Kuhinje so preskrbljene z vsem do najmanjše podrobnosti. Za kopanje sti na razpolago dve vodi s povsem različnimi svojstvi. Sava je bistra, ojstra in mrzla, Sora pa mehka in topla. Ob obeh vodah je priredil g. Jare kopalne kabine. Tudi je priredil v zabavo letoviščarjem lep modern prostor za »lawn-tennis«. Istim je na razpolago krasno prirejeno kegljišče. Okoli stanovanj so povsod lepi nasadi in skrbljivo je tudi za to, da ima vsaka stranka svojo mizo v senci na planem. Pet minut nad vasjo, na prijazni ravnici imaš vabeč hrastov gaj. Par sto hrastovih velikanov je nasajenih v popolnoma ravnih vrstah ter ponujajo obiskovalcu pod svojimi daleč se raztegajočimi vejami hlad in senco. Ta gaj je baje ostanek nasadov nekdanjega samostana, ki je stal na tem mestu — Bog ve, pred kolikim časom in katerega sled je že zdavnaj izgiznila iz tega kraja; le stara kapalica je ljudstvu dokaz, da so tu nekdanj bivali menihi. Poleg že omenjenega gaja se pa razprostira smerekov gozd, ki te vabi v svoje temotne, z vonjavami napolnjene prostore.

Izprehajališč je torej vse polno in gos-poda letovišniki, kolikor jih je bilo lani so vsi polni hvale o naših Medvodah. In letos je že najelo stanovanja vse polna odličnjakov, tudi drugorodev. Mej njimi je tudi znani ruski profesor Šerel. — Glas o naših Medvodah je torej že prodrlo tudi v širši

svet, a mi smo uverjeni, da poljetni gospod Jare z novimi priredbami za udobnost letovišnikov še bolj raširi in utrdi renome našega slovenskega letovišča v Medvodah.

Vesti iz Štajerske.

— **Politične razmere v Celju** kaj lepo označati nastopni dejstvi:

Vratar na celjskem kolodvoru, Kranjec Pittamitz, kaže ponosno s plavicami svoje — nemško pokoljenje. Torej že vratarji po kolodvorih se čutijo poklicani za velikonemške demonstracije.

Še bolj kričeče pa je to, da se je neki korporal domobranskega bataljona, imenom Scheligot, drznil kar okoli kolodvora v Celju tuliti svoj Heil!

To so sicer res malenkosti same na sebi, ali — značilne so vendar-le!

— **Laž ima kratke noge!** Še enkrat moramo opozarjati, da so nemški listi zagnali hrup, deš: na občinskih volitvah v Škofji vasi so Slovenci propadli. In mi smo nadalje opozorili na izjavo v »Domovini«, da je to laž, ker vsi izvoljeni obč. odborniki, razun jednega jedinega, so narodni Slovenci. To dejstvo je prišlo do nedvomnega izraza na volitvi župana. Županom je namreč izvoljen značajan narodnjak Josip Jošt. Istotako so za občinske svetovalce izvoljeni sami zanealjnivi narodnjaki. Nemškutarska laž je torej imela jako kratke noge.

Razne vesti.

Grozna beda vlada v nekaterih provincijah ital. kraljestva. V Puglie — osobito v okraju Lecce — je stanje revnega ljudstva naravnost obupno.

Župani ali sindaki, kakor jih imenujejo v Italiji, odstopajo kar v masah. Za župani odstopajo občinski svetovalci in — ako vlada ne odpomore v kratkem — odstopijo tudi vsi občinski zastopi, kar bo za vlado težek udarec, ker bo v tem zadnjem slučaju ona sama morala skrbeti za administracijo vseh teh občin.

V italijanskih listih čitamo o raznih darovih, ki jih nabirajo za stvari, ki niso tako nujne, kakor je nujna potreba, da se odpomore stotisočim gladnih! Ali bogatini ne poznajo lakote! Zato puščajo reveže, da umirajo za gladom!

Tudi tržaški židovski bogataši imajo vsikdar vse polno denarja za razne demonstracije v prilog — utopijam!

Bi-li ne bilo umestneje, ako bi kak milijonar a la Salem poslal tja v svojo domovino par milijonov? S tem bi storil sveto delo v prid gladnim sorojakom!

Kako v Trstu in kako — drugod! Iz Marzelja na Francoskem brzojavljajo, da je tamošnjemu mestnemu svetu v zadnjem času došlo veliko pritožeb radi škode, ki jo povzročajo tuji delavci domačinom. Notorično pa je, da ti tuji delavci v Marzelju so sami Italijani. Iz pritožeb je razvidno, da so lastniki raznih zavodov odpustili francozke, da bi najeli ptuje (čitaj: laške) delavce, ker so ti poslednji pripravljani tudi za manjša plačila in ob daljšem urniku (Prav tako kakor v Trstu).

Nadaljnje pritožbe se dostajajo javnega miru. (Glej, glej, kakor v Trstu!) Prebivalstvo v Marzelju se pritožuje namreč, da avktorji najmanj polovice poškodb in (čujte! čujte!) umoritev so tujei. Mestni zastop v Marzelju hoče torej zahtevati od parlamenta, naj ustvari zakon v varstvo domačih delavcev pred tujo konkurenco, in nuj javne oblasti skrbne za javni mir, s tem, da se izženejo vsi tujei, ki so brez sredstev, in ki so malopridneži!

Gospodarstvo.

Podgradska posejilnica in hranilnica (registrovana zadruga z neomejenim poroštvom) nam je doposlala svoj računski zaključek za osmo upravno leto 1902.

Z zaključkom leta je ostalo 536 združnikov s 541 deleži v skupnem znesku K 10.820. Hranilnih knjizic je 166 za K 242.781.99. Povprečna vloga znaša K 1462.54. 492 združnikov dolguje posejilnici kron 223.466.24. Skupnega denarnega prometa je bilo K 377.770.36. Upravnega dobička je imela posejilnica K 2270.24.

Združni zaklad je narasel na 8840.01 K. Občni zbor je določil nastopna darila: družbi sv. Cirila in Metodija za Istro v Opatiji 40 K, bratovščini hrvatskih ljudi v

Istri v Kastvu 40 K, dijaškemu podp. društvu na hrvaški gimnaziji v Pazinu 40 K, gospodarski zadrugi za sodni okraj Podgrad 40 K, mlekarni v Hrušiči 40 K in zavodu sv. Nikolaja v Trstu 20 K.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% . Psojila se dajejo samo združnikom na osebni kredit ali na zastave na 6% obresti.

Brzojavna poročila.

Nedeljski počitek za trgovinske uslužbence.

BUDIMPEŠTA 17. (B.) Trgovinski minister Lang je izdal naredbo, s katero se za trgovinske uslužbence v glavnem mestu določa celednevni nedeljski počitek. Tem povodom mu je kakih 1000 členov društva trgovinskih uslužbencev priredilo ovacije.

Dogodki v Srbiji.

CARIGRAD 16. (B.) Dva dni že se tu širi govoriča, da je sinu neke Artemizije Joannidis z iradejem prepovedano zapuščati stanovanje. Ta odredba je baje provzročena po vesteh iz Belegagrada, da je proti istemu, kakor potomeu kralja Milana, nameravan atentat. Iz gotovega vira pa zatrjajo, da je ta govoriča izmišljena.

BELIGRAD 17. (B.) Mestna občina Cetinje je doposlala mestni občini Beligrad brzojavko, v kateri izraža svoje veliko veselje na izvolitvi kneza Karadjordjevića srbskim kraljem.

BELIGRAD 17. (B) Poročilo, da se v Nišu in v drugih krajih Srbije pojavljajo neprijazne struje proti sedanji uredbi stvari v Srbiji, se označa od oficijelne strani kakor izmišljeno. Polkovnik Misić objavlja izjavo, da so izmišljene vse tiste izjave, ki mu jih podtikajo razni dopisniki. O dogodkih dne 18. maja on sploh ni govoril z nobenim novinarjem. (To verujemo. Op. ur.)

Kriza na Ogrskem.

DUNAJ 17. (B) Bivši ministerski predsednik Wekerle je pozvan v avdijenco k cesarju in je dospel semkaj danes zjutraj.

(Nadaljnjih brzojavk nismo prejeli, ker so — kakor nam sporoča tukajšnji korespondenčni biro — zveze pritrpane valed viharnege vremena.)

Izdajatelj in odgovorni urednik **FRAN GODNIK.**

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batil nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Velikanska množina meglenega in svetlega, tapetovanega ali kuhinjskega pohištva se prodaja in nekaj časa po najugodnejših cenah v krasni dvorani **Tersicore, ul. Chiozza 5. I.** Slavno občinstvo se najljubneje vabi si ogledati rastavljene predmete od 9—12 predp. in od 2—7 ure zvečer.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kukiinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v lišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nastr. od 1—2 in 5—7 pop.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tvarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osušil v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 cen timetrov dolgimi Loreley-lasmi dobila sem jih vsled 14 mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslavitejše avtoritete prizvale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povspesuje rast istih, poživlja lasnik povspesuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld., Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštunim povzetjem povsem svetu iz tovarne kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

ANA CSILLAG
DUNAJ I., Graben št 14
BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blag. gospa. Ana Csillag!
Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov eksel. gospe grofice Kielmansegg, namestn. soproge na Dunaju, Heringgasse 6, III nadst., kojo z dobrim uspehom uporablja za negovanje lasij.

Spoštovanjem
Komorna dama Nj. eksel. Irma Pletzl.

Gospa Ana Csillag!
Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade.
Gospa. gener. konzula Gutman Bernhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!
Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za raščo lasij
Spoštovanjem
Emilja Radunsky
kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Roncy.

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za raščo lasij. Jaz sem razočarana o dobrem in hitrem vspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova rašča vled česar mi je v prijetno dolžnost Vašo pomado povsod priporočati.
Spoštovanjem
Grofica E. W. Zedwitz
Unt. Neuburg b. Asch (Češko).

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi.
Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Blagor. gosp. Ana Csillag!
Po nalogu Nj. ekselence gospe pl. Sygény-Marich (avstr. poslanice v Berlinu) prosim uljudno izročiti mi en lonček Vaše izvrstne pomade. Sprejmite ob jednem toplo zahvalo. Gospa grofica se je zelo pohvalno izražila o dobrem uspehu pomade.

Z vsem spoštova c
Frieda Giese, komorna dama Nj. ekselence.

Gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite mi 4 lončke Vaše izvrstne pomade
Ces. in kr. konzulat v Rigi.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim pošljite po povzetju 1 škatljico Vaše čudodelne pomade zaraščo lasij.
Spoštovanjem
Dr. A. Zepold, kopal. zdrav. Ernsdorf Šlesko.

Velec. gospa Ana Csillag!
Pošljite mi takoj še en lonček Vaše dobre pomade. Z dosedanjo uporabo sem zelo zadovoljna. Naslov: Eteka pl. Mally, soproga sodn. preds. v Temesvaru.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, katere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na dežel: v zmislu gesla: **Svoji k svojim!**

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXXV. ces. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske državne polovice.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.397 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron. Glavni dobitek znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje nepreklicno dne 18. junija 1903. Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vorderer Zollamtsstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradnih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dogodkov
oddel. k za državne loterije.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospe
črna, angleška po gld 3.20, rumena,
, po gld. 3.50
Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.
črni ali rumena, angleška po gld. 3.50
nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90
Naročbe po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gld. 2.50

GIMNAZIJSKI ZAVOD

benediktinske ustanove v Št. Pavlu

v krasni in zdravi legi Lavantinske doline na Koroškem. Popolni gimnazij s pravico javnosti in zasebni pripravljalni tečaj.

Prospekte se lahko zahteva pri predstojništvu zavoda.

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo št. 19. — TRST.

Velikanski dohod za birmo.

Obuvala za gospe
črna, angleška po gld. 3.20, rumena,
, po gld. 3.50
Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.
črni ali rumena, angleška po gld. 3.50
nizki čevlji lakirani a beli po gld. 1.90
Naročbe po meri.

Izbor oblek za moške in dečke.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

- Popolno opremljene sobe. -

Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Gostilna

„ALLA BELLA VEDUTA“

ulica Romagna št. 20

nasproti vojašnici.

● Zbirališče slovenskih delavcev ●

Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.

Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojen obisk ter kliče »Na zdar!« vsem slov. bratom

Gorazd Ivančič

gostilničar.

Svoji k svojim

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrealo iz Belgije. — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, šivalni stroji za dom in obrt po usjudodnejših cenah.

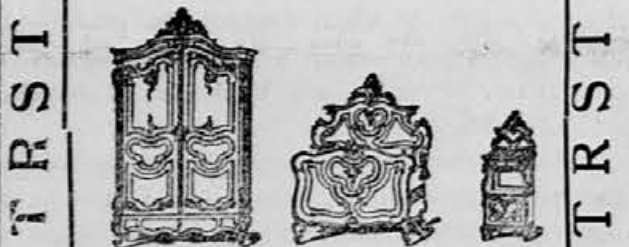
Proda se

hiša z dvema nadstropji in vrtom v bližini mesta. Več poizve se v naši tiskarni ulica Carintia št. 12.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Gulielmo Brod & C.º

poznana tvrda s

POHIŠTVO M

najelegantnejše vrste

ZAJAMČENE KAKOVOSTI

po najnižjih cenah

Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.

KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče uredene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. Ber-a naročila.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.

Promet s čeki in nakaznicami.